Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosci/86064,Pokaz-filmu-Furia-w-ramach-przegladu-filmowego-Kino-w-PRL-PRL-w-kinie-Historia-X.html
01.05.2024, 23:42

Pokaz filmu „Furia” w ramach przeglądu filmowego „Kino w PRL – PRL w kinie. Historia XX wieku na taśmie filmowej” – Warszawa, 21 stycznia 2020

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie oraz warszawska KINOTEKA zapraszają na cykl „Kino w PRL – PRL w kinie. Historia XX wieku na taśmie filmowej”.

Najbliższe spotkanie odbędzie się 21 stycznia 2020 r. (wtorek), godz. 11.30–14.00 w „Kinotece” (w Pałacu Kultury i Nauki, wejście od Al. Jerozolimskich).

Temat: Obraz II wojny światowej w filmie

Wykład: prof. dr hab. Jerzy Eisler (IPN, Instytut Historii PAN)

Projekcja: Polska Kronika Filmowa [10 minut] oraz film **FURIA**, reż. David Ayer, prod. USA, Wielka Brytania 2014 [130 minut]

Film nominowany: Camerimage (2014), National Board of Review (2014).

Wojenny koszmar zostaje pozbawiony pudru. Mocny i sugestywny film, obudowany wokół takich wartości jak przyjaźń, lojalność, poświęcenie. Jednocześnie „Furia” nie jest kinem w typie „Szeregowca Ryana” Stevena Spielberga z powiewającą amerykańską flagą na napisach końcowych. Nie jest też pacyfistycznym „Plutonem” Olivera Stone’a. Najbliżej mu do seriali „Kompania braci” i „Pacyfik”, gdzie ważniejsze od wzniosłych rozmów o wolności czy patriotyzmie jest

walka o życie kompana i honor. David Ayer kreśli osobowość każdego z pancernych na tyle dobrze, że przejmujemy się losem każdego z osobna. Świetnie w roli prymitywnego zabijaki Grady'ego wypada wschodząca gwiazda Jon Bernthal. Latynoską lekkość do czołgu wnosi Michael Peña, zaś Shia LaBeouf jako Boyd „Bible" Swan jest sumieniem ekipy. Ostatecznie biblijny duch, chrześcijańskie wartości, o których momentami dywagują żołnierze, nabierają szalenie znaczącego wyrazu. Warto zwrócić uwagę na biblijny wątek i przez niego odczytać najważniejszego bohatera filmu Dona Colliera.

Wcielający się w niego Brad Pitt tworzy najlepszą rolę od lat. Don Coolier jest postacią niejednoznaczną. Pitt trzyma ją na krawędzi, która oddziela dobro od zła. Z jednej strony jest to surowy, ale sprawiedliwy ojciec dla reszty żołnierzy. Z drugiej nie ma oporów, by na oczach plutonu zmusić młodego żołnierza do strzelenia w plecy błagającego o litość jeńca. Perfekcyjnie jego osobowość oddaje scena w mieszkaniu dwóch Niemek. Patrząc na twarz Colliera nie wiemy czy zamierza on za chwilę skrzywdzić kobiety, które popierały przecież jego wrogów, czy je ocalić przed piekłem. I choć aktorsko film rzeczywiście można określić „The Brad Pitt show", to nie mniej istotne są postaci jego kompanów.

Don ma jedno zadanie: chce przeprowadzić swoich żołnierzy przez piekło wojny. Furia, bo tak się zwie jego czołg, towarzyszy załodze od początku działań wojennych. „Zabijałem nazistów w Afryce. Zabijałem ich we Francji i Belgii. Teraz zabijam ich w Niemczech. Wojna się powoli kończy, ale jeszcze wielu ludzi zginie"– mówi złowieszczo młodemu, nieobytemu z wojną Normanowi Ellisonowi (Logan Lerman). Tym razem walka jest o tyle trudna, że mamy kwiecień 1945, i Niemiec bronią już niemal wyłącznie oszalałe z nienawiści niedobitki z SS otoczone dziećmi. Jak przeżyć ze świadomością, że strzela się do dziecka?

Reżyser nie wystrzega się przed zastosowaniem kilku kalek kina wojenno-sensacyjnego, co nie pozwala postawić filmu obok takich arcydzieł jak „Cienka czerwona linia" Terrence'a Malicka czy „Czas Apokalipsy" Francisa Forda Coppoli. Niemniej jednak kapitalnie podkreśla on piekielny wymiar wojny. Skąpane w ogniu Dantejskie sceny pola bitwy, przenikają się z obrazami wyjętymi z dokumentów na historycznych kanałach. Trupy mieszają się z błotem tworząc jedną całość, po której przejeżdżają gąsienice czołgów. Ściśnięci wewnątrz czołgu (dwie bitwy czołgistów na otwartym polu przejdą do klasyki kina) żołnierze są przytłoczeni nie tylko przez rozrywaną blachę, ale rozmiar wojennej pożogi. Co im w końcu zostaje poza bohaterstwem i ofiarowaniem samych siebie?

„Furia" nie jest arcydziełem. Jest to jednak solidne, z doskonałymi scenami batalistycznymi

wojenne kino, które wzrusza, uderza między oczy realizmem i przypomina, że w nihilistycznym świecie tylko biblijne wartości mają znaczenie.

Występują: Brad Pitt, Shia LaBeouf, Logan Lerman, Michael Peña, Jon Bernthal.

[Fragment recenzji: Ł. Adamski, www.wpolityce.pl/kultura, opublikowano: 24.10.2014]

Kolejne pokazy:

Bohater tragiczny – paradoksy powojennej historii Polski – **24 marca 2020**

Polska Kronika Filmowa [10 minut]

NIEWINNE, reż. Anne Fontaine, prod. Francja, Polska, Belgia 2016 [115 minut]

Film nominowany i nagrodzony: Cezar (2017), Orzeł – Polska Nagroda Filmowa (2017), MFF w Valladolid (2017), MFF „Tofifest" w Toruniu (2017), MFF w Pune (2017).

Występują: Lou de Laâge, Agata Buzek, Agata Kulesza, Joanna Kulig, Vincent Macaigne, Eliza Rycembel, Katarzyna Dąbrowska, Mariusz Jakus.

Miłość w cieniu „żelaznej kurtyny" **– 21 kwietnia 2020**

Polska Kronika Filmowa [10 minut]

ZIMNA WOJNA, reż. Paweł Pawlikowski, prod. Polska, Francja, Wielka Brytania 2018 [85 minut]

Film nominowany i nagrodzony: Złota Palma na MFF w Cannes (2018), Oscar (2019), BAFTA (2019), Felix – Nagroda Europejskiej Akademii Filmowej (2018), Złote Lwy na FPFF w Gdyni (2018), Orzeł – Polska Nagroda Filmowa (2019), Cezar (2019), Goya (2019), Srebrna Żaba na Camerimage (2018), MFF w Toronto (2018), National Board of Review (2018), MFF w Gandawie (2018), MFF w Sztokholmie (2018).

Występują: Joanna Kulig, Tomasz Kot, Borys Szyc, Agata Kulesza, Adam Woronowicz, Adam Ferency, Cédric Kahn, Jeanne Balibar.